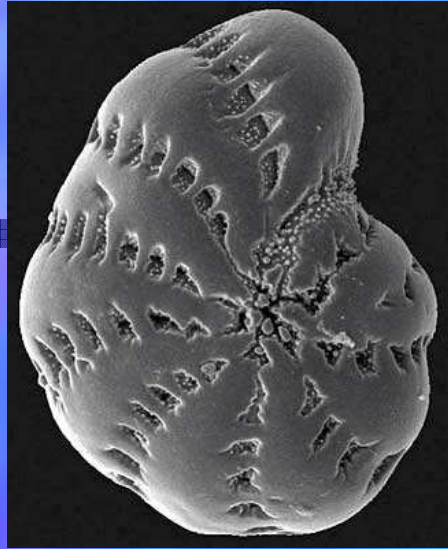
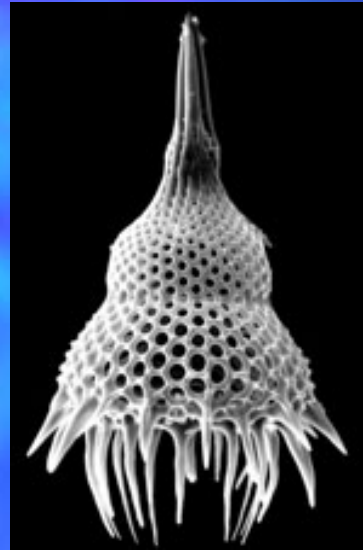

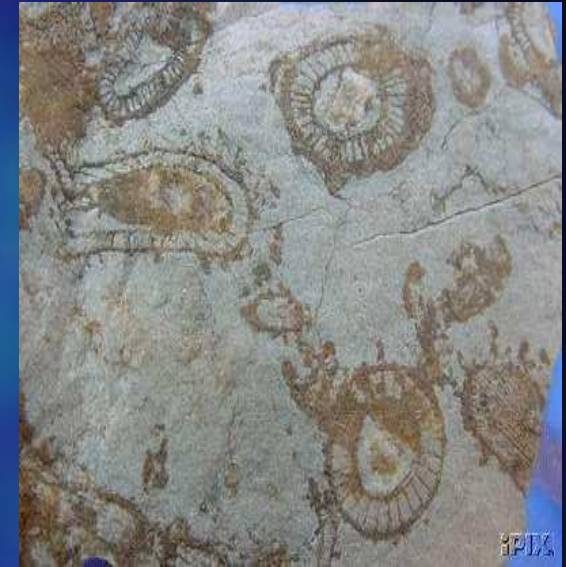
Foraminifera - dírkovci

Radiolaria - mřížovci

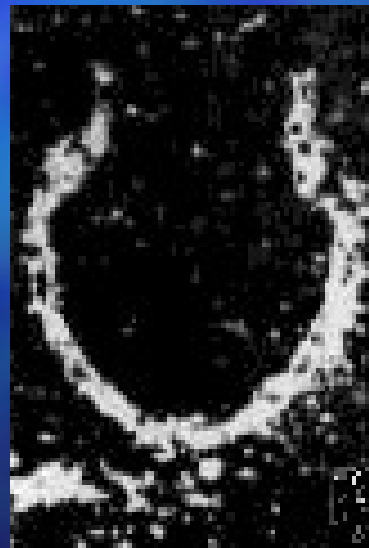
Archaeocyatha

Porifera – živ. houby

Ciliata - nálevníci

Coelenterata - láčkovci

Trieda Foraminifera - dírkovci

- jednobunkové organizmy
  - schránka má 1 al. Viac otvorov - ústí (**apertúra**) (cez ne vychádzajú pseudopódiá)
- pseudopódiá** - dočasné výrastky protoplazmy, slúžiace ako pohybový aparát a orgán na chytanie/trávenie potravy

Život:

- v moriach (bentos alebo planktón)
- v hypersalinných vodných nádržiach
- v sladkých vodách - minimum

Stavba bunky:

cytoplazma: vnútrokomôrková
pseudopodiálna

pseudopódiá

Schránka - proces vytvorenia schránky trvá od 8 do 24 hodín

sekrečná - tvorená produktami protoplazmy

aglutinovaná - zostavená z okolitého materiálu

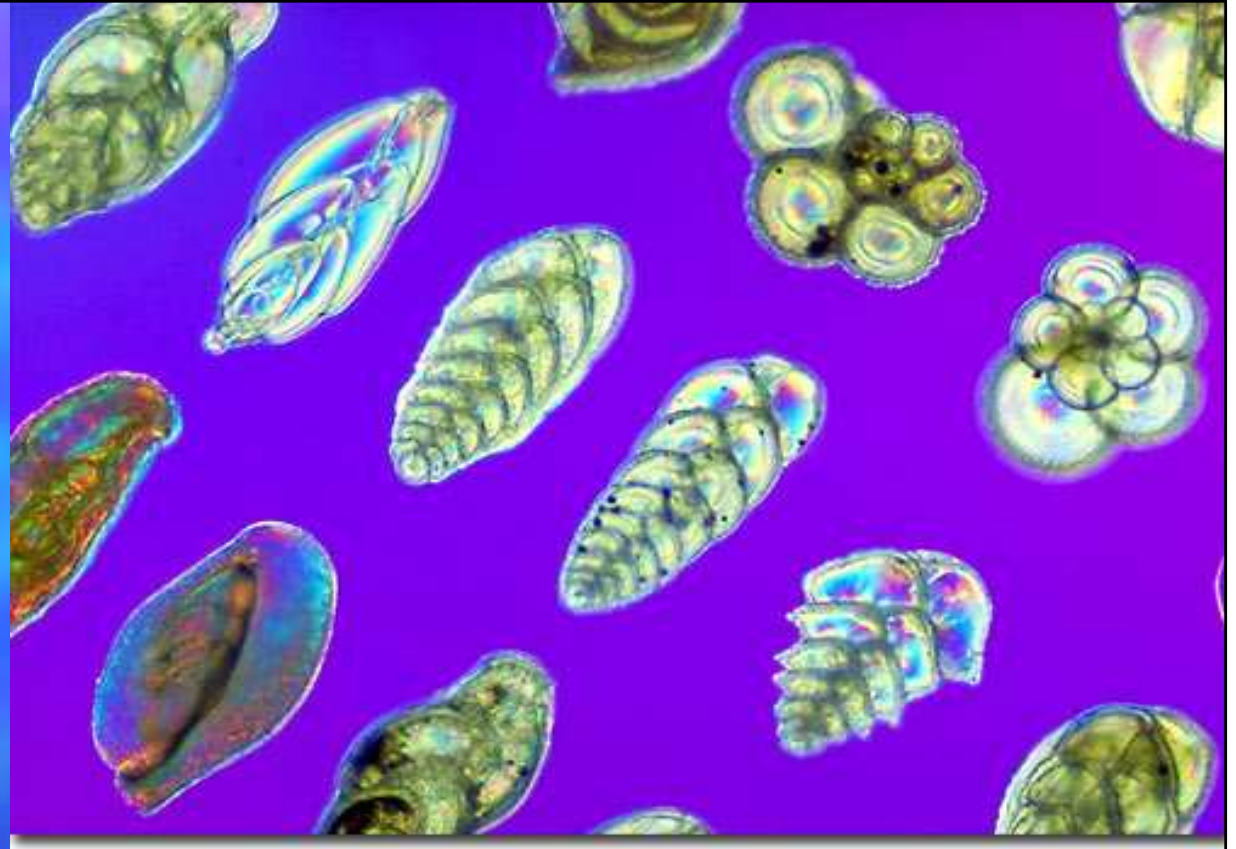
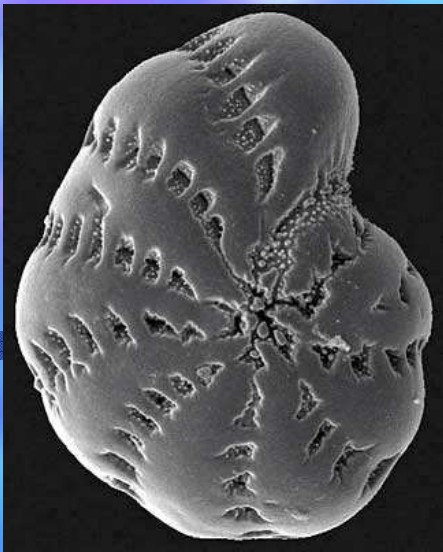
jednokomôrková

dvojkomôrková

mnohokomôrková

živá foraminifera

planktonické foraminifery

bentické foraminifery

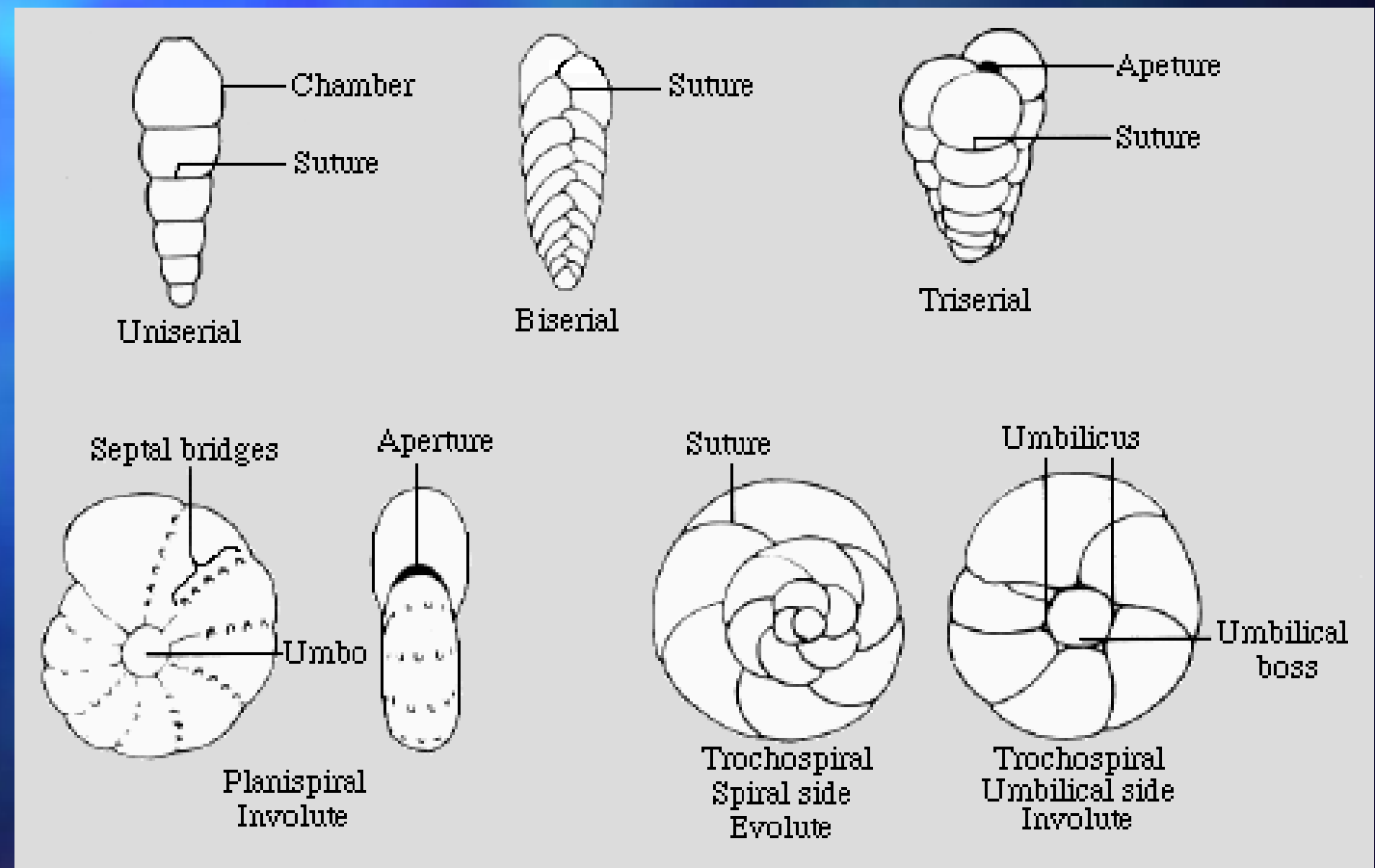

Schránka

- ústie
- **protokoncha** + ďalšie komôrky oddelené priehradkou - **septom**
- v každej septe sa nachádzajú **apertúry** (otvory)

Tvary schránok:

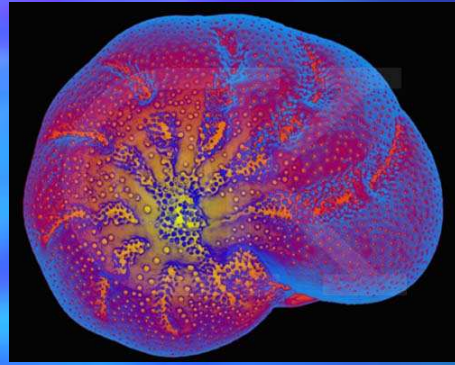
- jednoradová
- planišpirálna
- trochošpirálna (špirálno kónická)
- špirálno-šróbovitá
- miliolidná (klbkovitá)
- nepravidelne klbkovitá
- cyklická

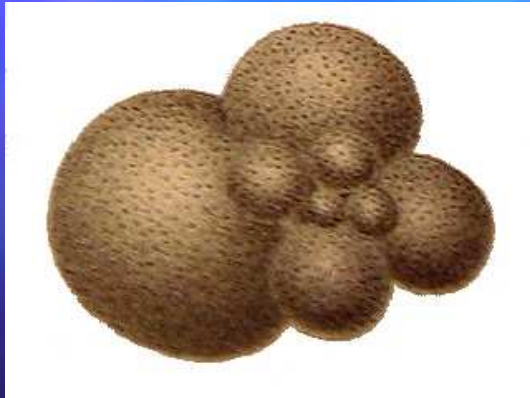
jednoosová

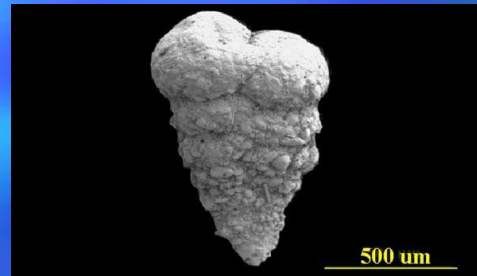
planišpirálna

trochošpirálna

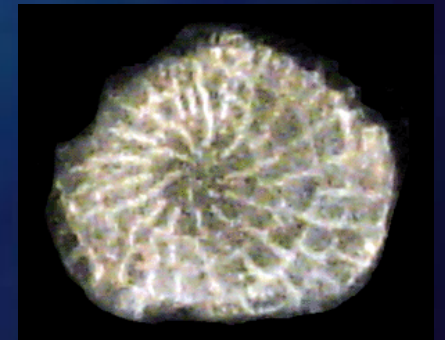
špirálno-šróbovitá

miliolidná

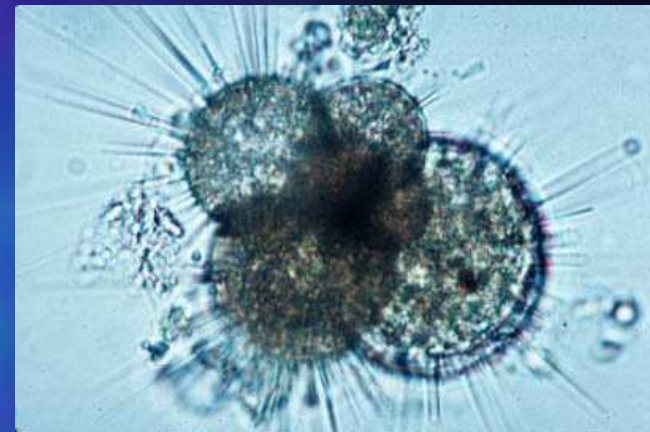

cyklický typ

tvary schránky

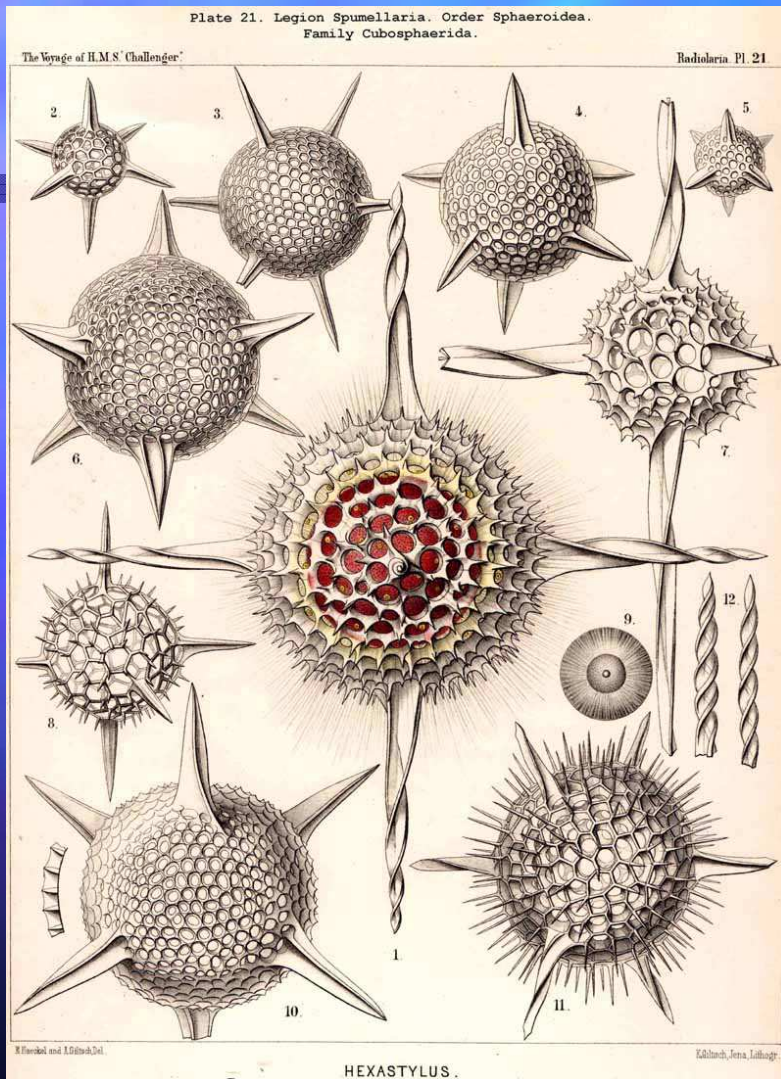
Trieda Radiolaria - mrežovce

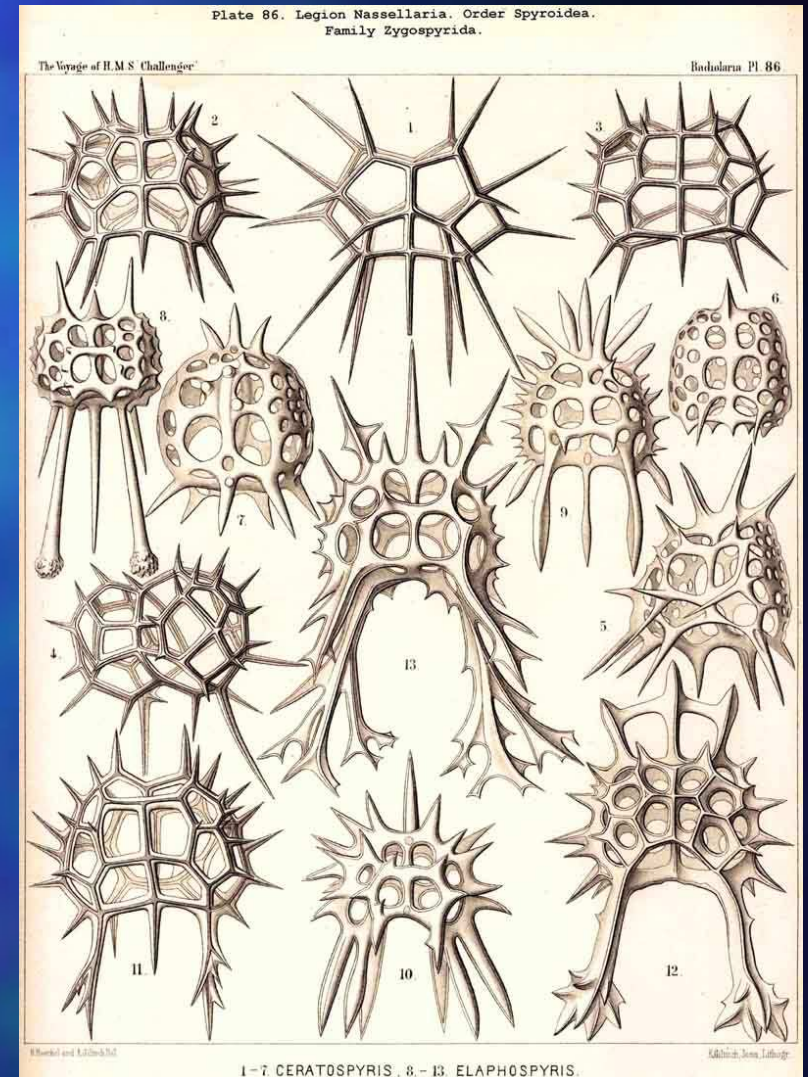
- Jednobuněční, křemitá kostra z opálu nebo síranu Sr
- Pz, Cm – rec.
- HT: recent: radiol. bahna pod CCD, v minulosti RADIOLARITY

fosílné radiolárie

Řád: Spumellaria
- radiálně souměrní

Řád: Nassellaria
- bilaterálně souměrní

Horninotvorný význam

bulžník

rohovec

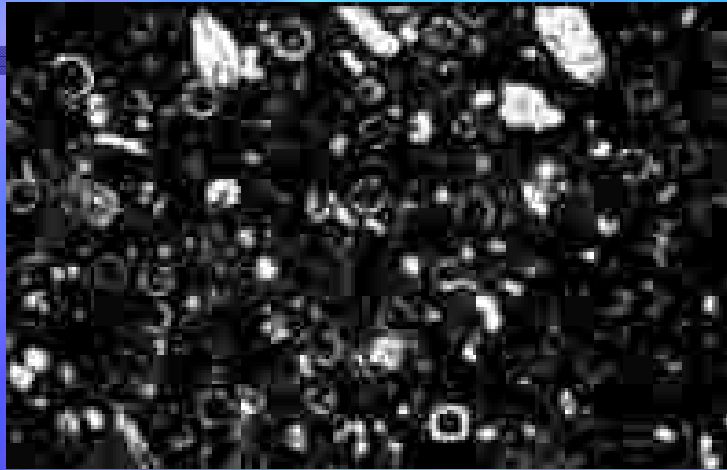
radiolarit

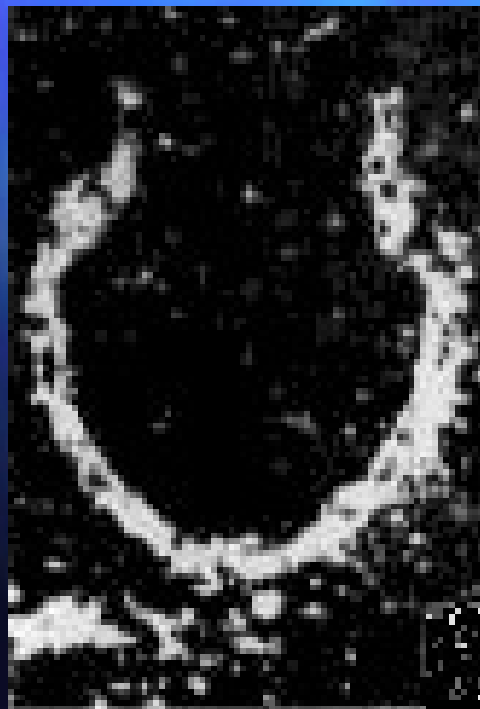

Kmen: Ciliophora - obrvení

fosílné - calpionely

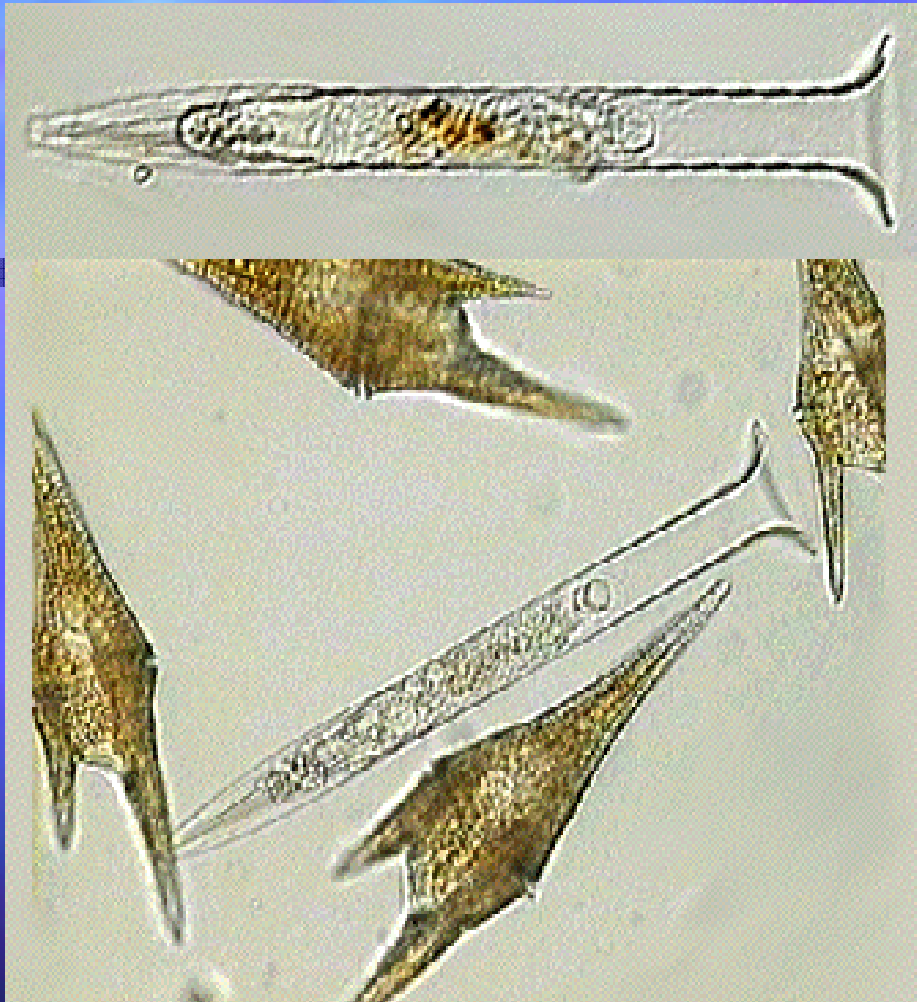

recentné

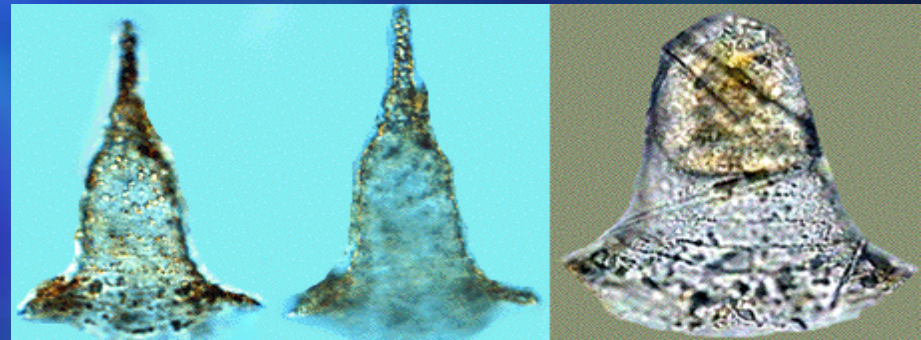
Devon - recent

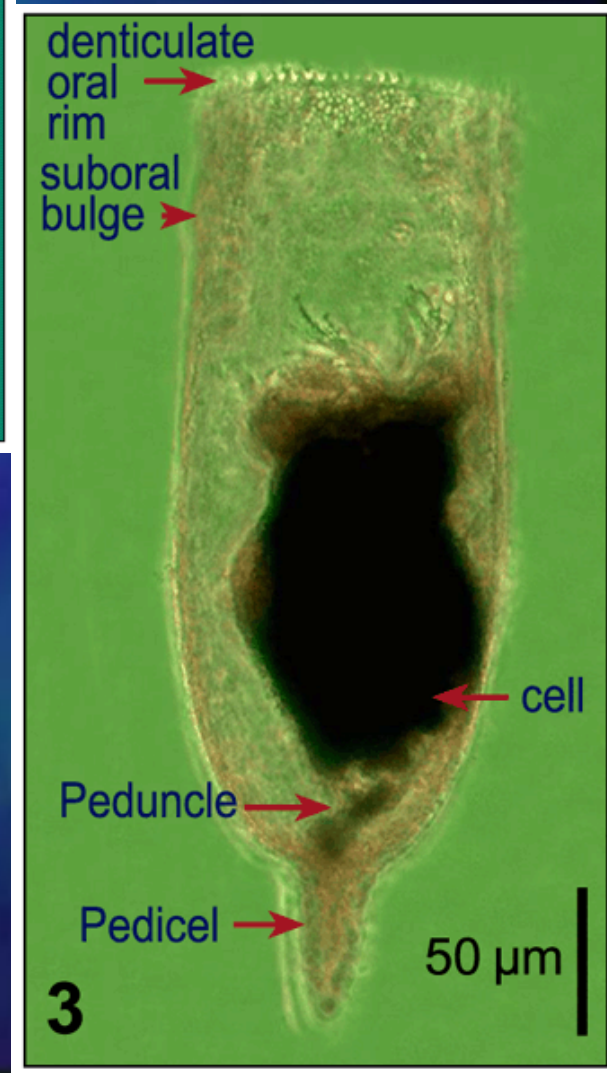
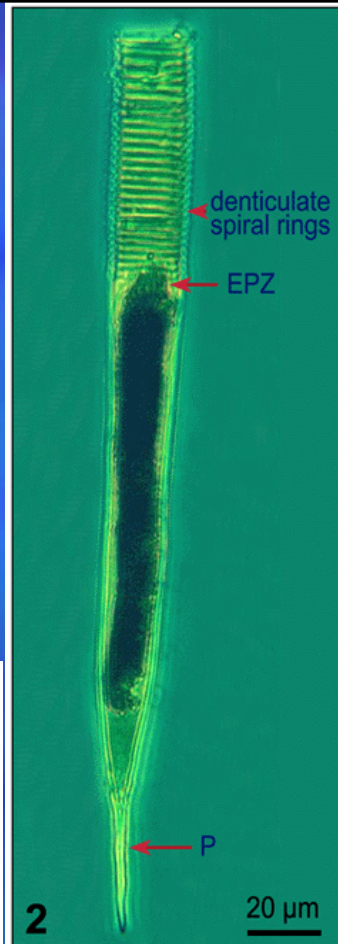
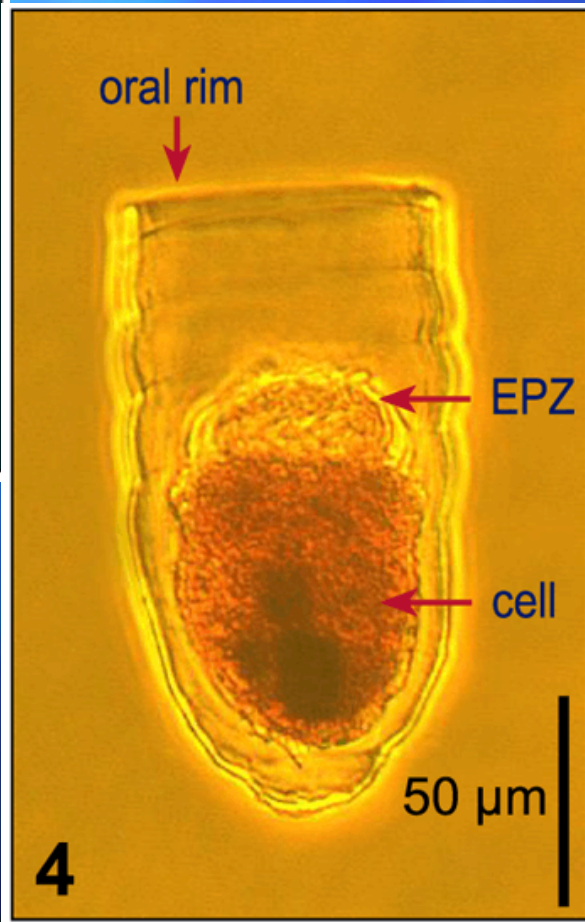
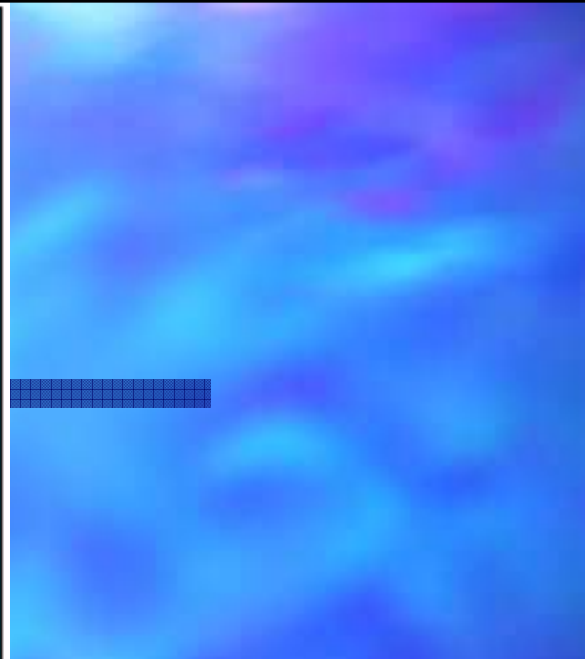
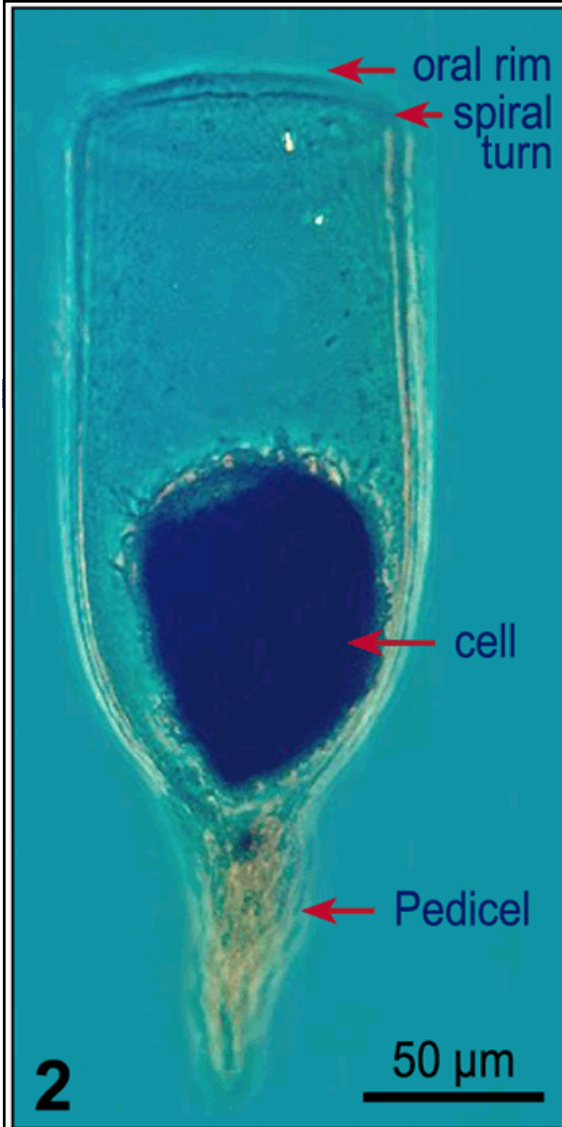

Třída: **CILIATA** (De-rec.)
- nálevníci

Řád: **Tintinnida** (De-rec.)

- Význam: Stratigrafie sv. jury a sp. křídly Tethydy
- Schránka = lorika – organická nebo aglutinovaná, u fosilních CaCO_3 (?)
- horninotvorné = mikritické vápence („kalpionelové vápence“)

Kmen: Porifera – živočišné hubky

základná štruktúra hubiek

Spongocoel
- centrální dutina

Canal

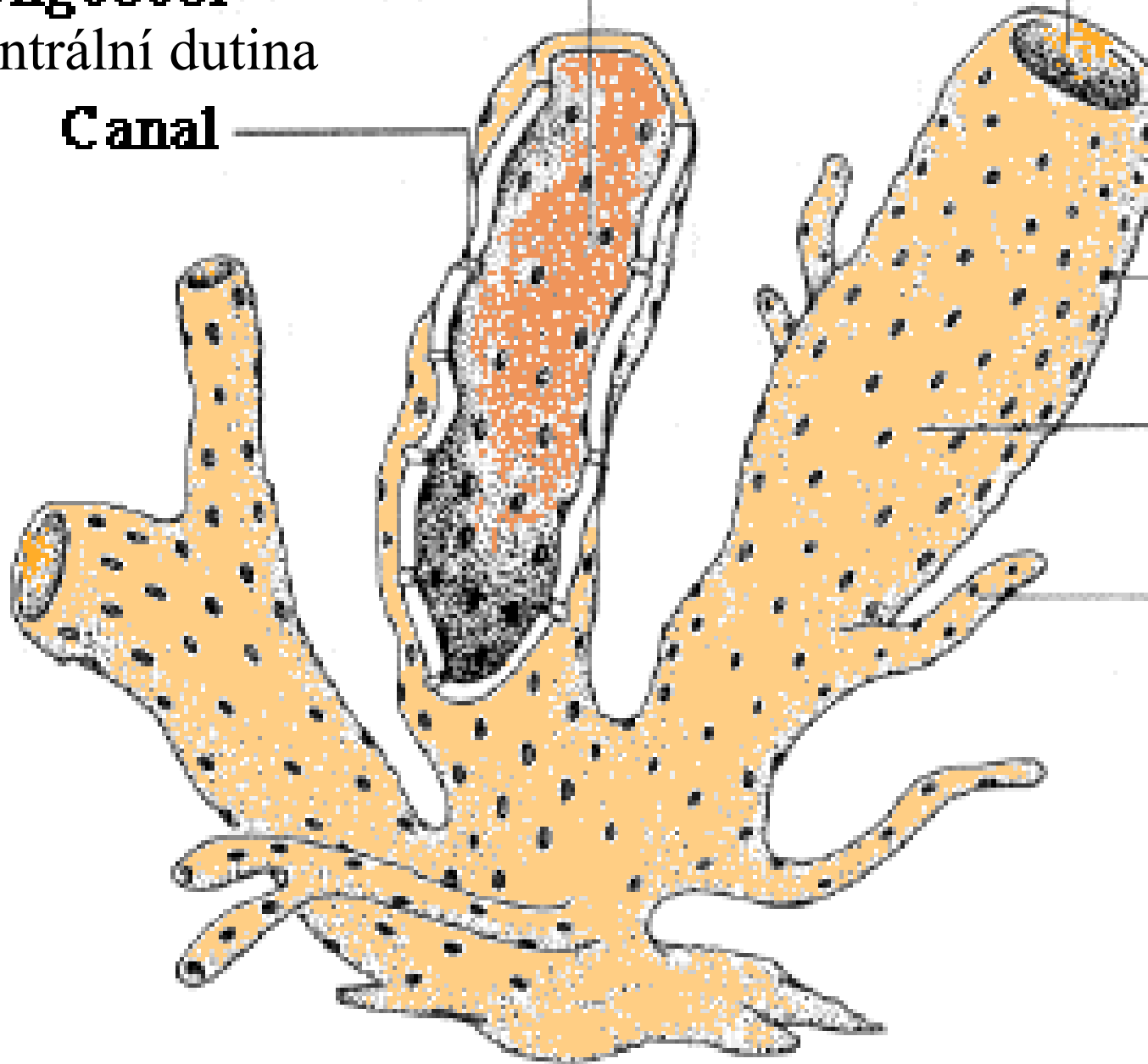
Osculum

- vyvrhovací otvor

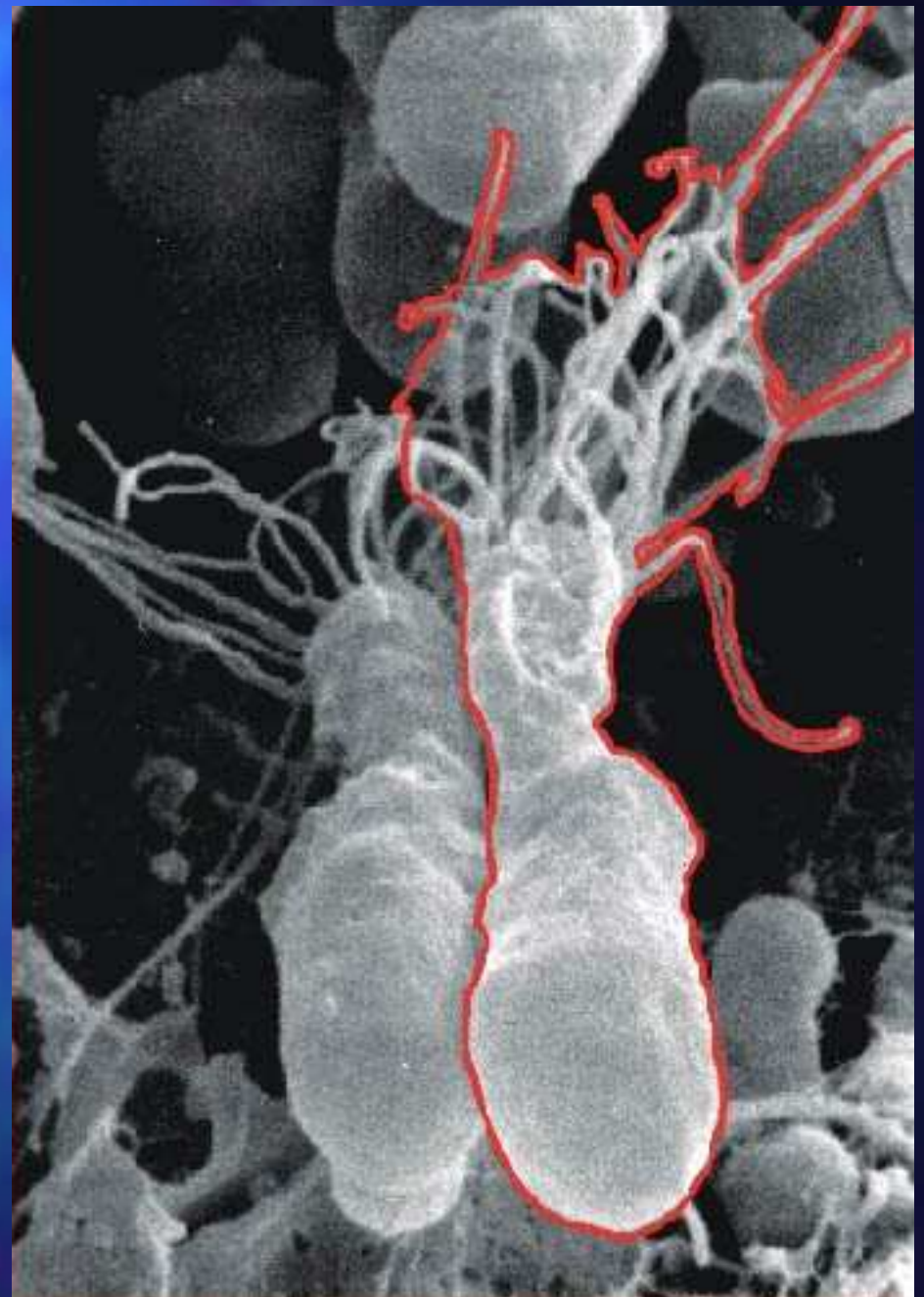
Ostium, pore
- přijímací otvor

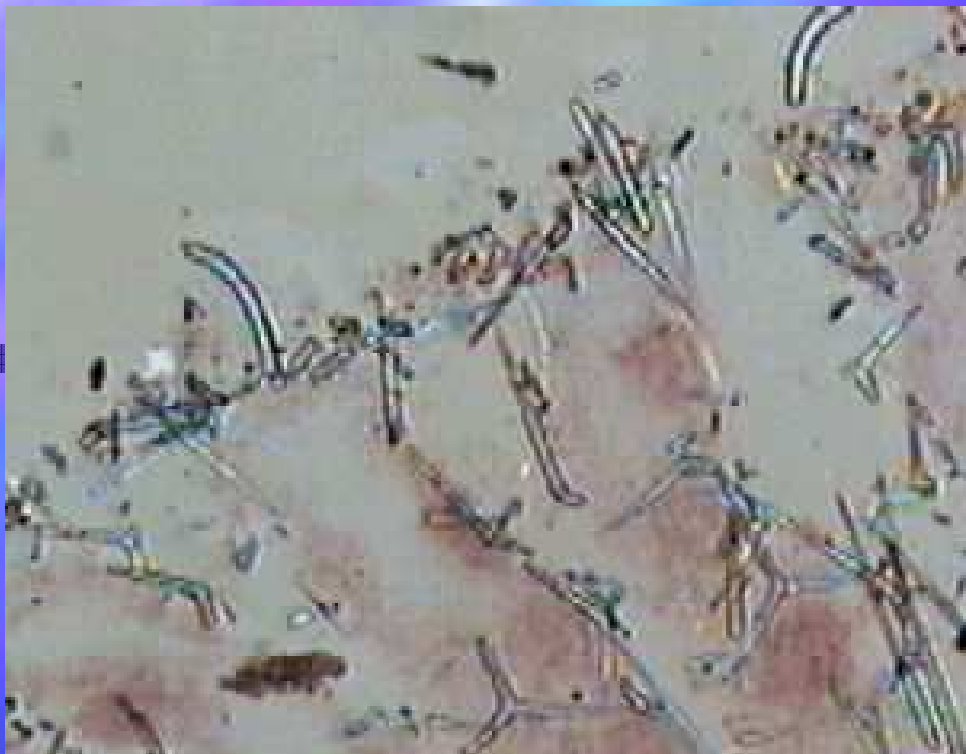
Branch

Bud

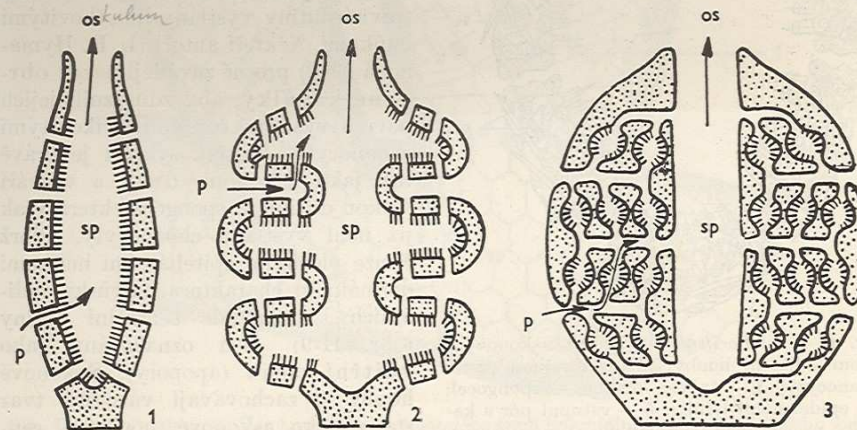

Choanocyty – límečkovité buňky

sykonový (sykon, řecky — ik).

Obr. II — 6. Porifera. — Schematický obrazec tří základních stavebních typů hub. 1 — askon, nejjednodušší typ, u něhož trávicí epitel vystýlá pouze stěny spongocelu; 2 — sykon, složitější typ, u něhož se trávicí epitel vchlipuje do tělesné stěny houby a vystýlá sklípkovité komůrky; stěny spongocelu zůstávají bez trávicího epitelu; 3 — leukon, nejsložitější typ, u něhož trávicí epitel vystýlá stěny dutinek vzniklých vchlípením stěn sklípkovitých komůrek; tento typ představuje největší rozšíření trávicí plochy; os — oskulum; sp — spongocel; p — dermální pór; krátké čárky — choanosom (trávicí epitel); šipky vyznačují směr proudu vody. Z R. Buchsbauma (1948).

Askon

sykon

leukon⁸⁹

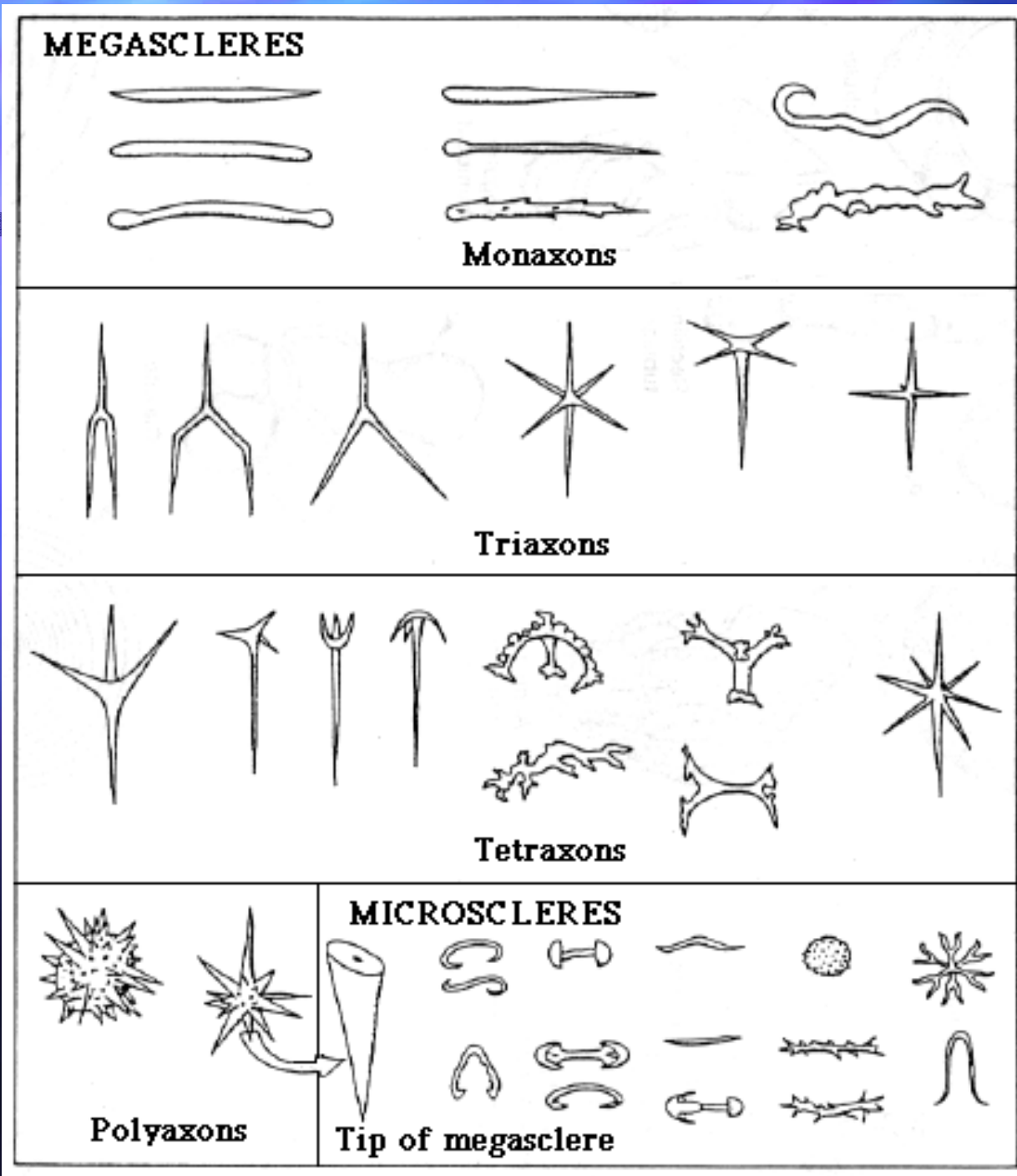
OPUKA

sycon

Kostra - skelet

System:

Třída: DESMOSPONGIA

(Cm-rec.)

- jehlice SiO_2 +spongin nebo jen spongin

HEXACTINELLIDA

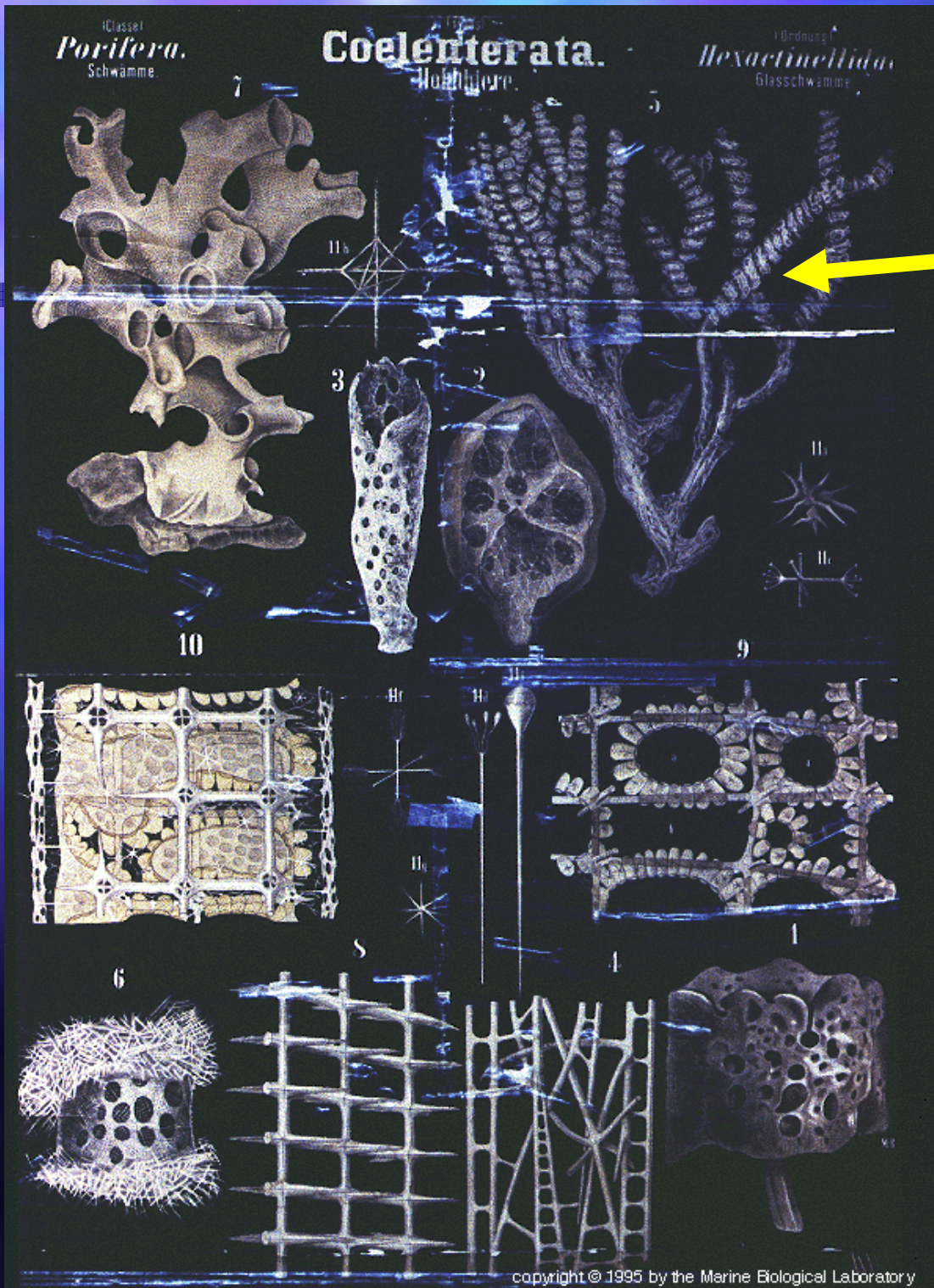
(Cm-rec.)

- jehlice opálová modifikace SiO_2

CALCAREA (De-rec.)

- jehlice z CaCO_3

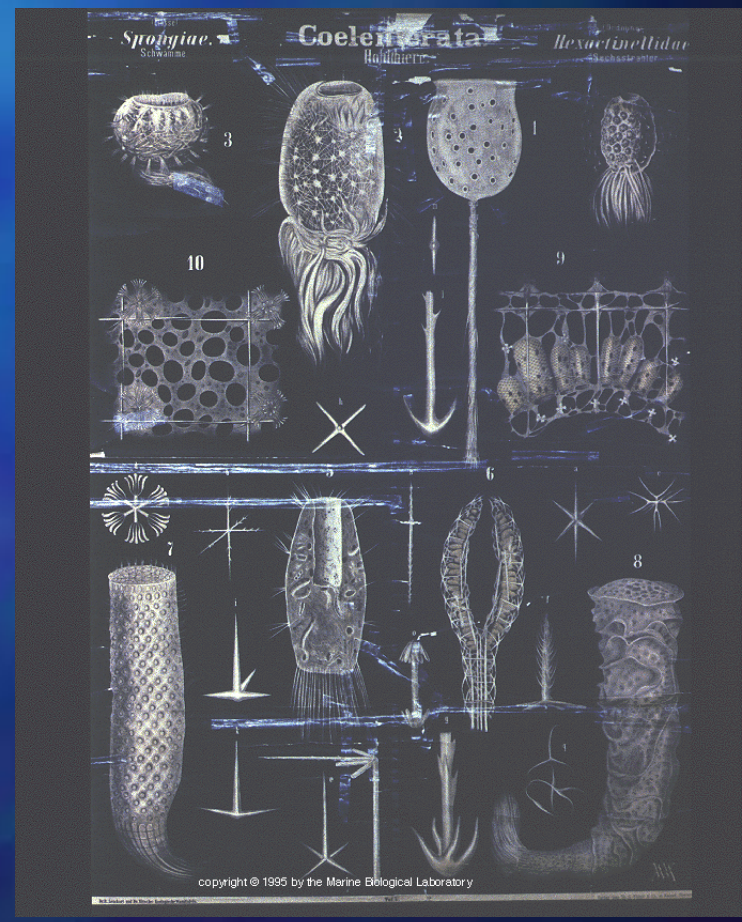

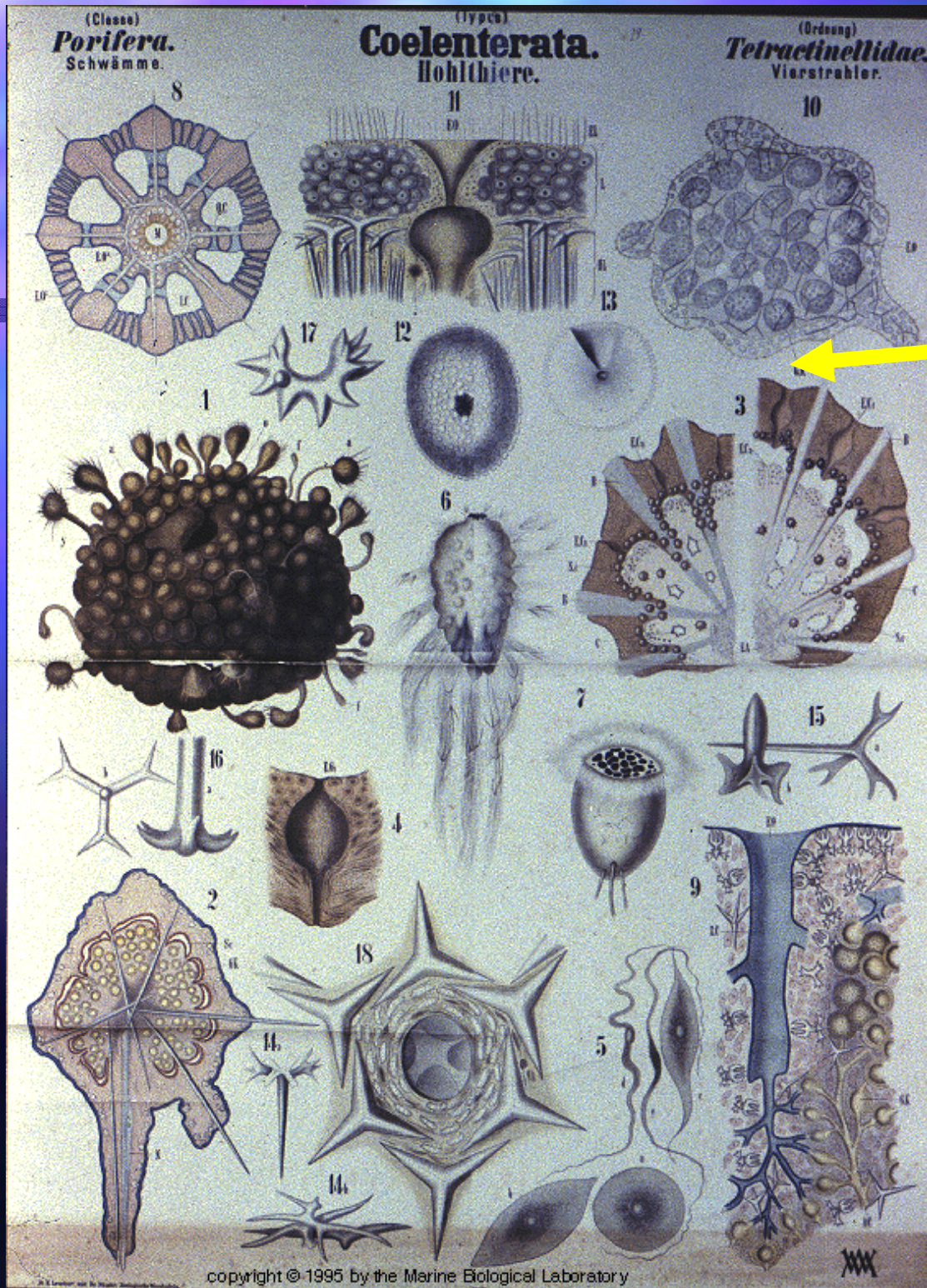
Porifera - hubky

Silicispongia:

- Triaxonida-Hexamitellida-trojosé
- Tetragonida – štvorosé

Calcispongia (Calcarea) – vápnité

Porifera - hubky

Silicispongia:

- Triaxonida-Hexamitellida-trojosé
- Tetragonida – štvorose

Calcispongia (Calcarea) – vápnité

(Classe)
Porifera
Schwämme.

(Typus)
Coelenterata
Hohlthiere.

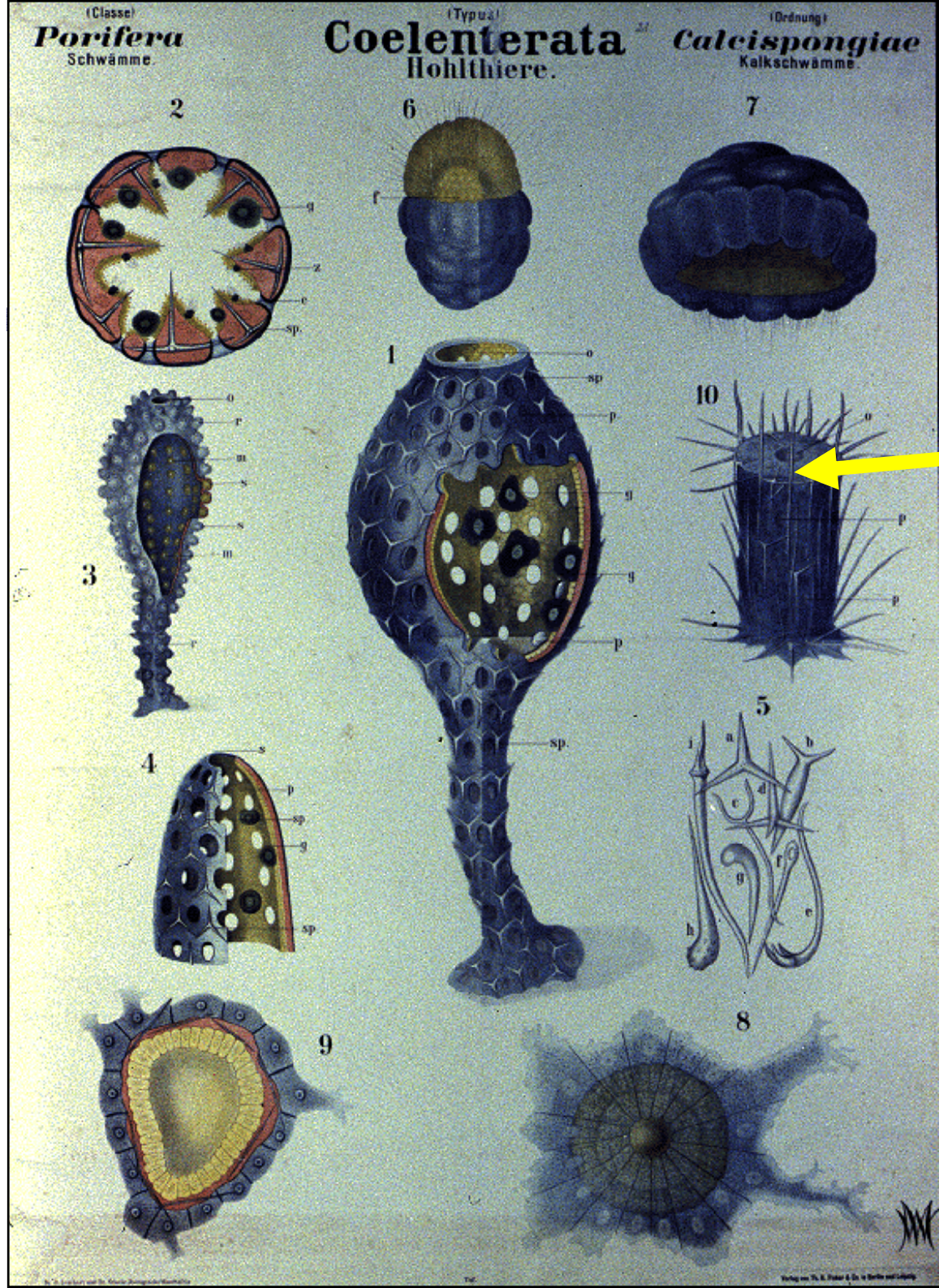
(Ordnung)
Calcispongiae
Kalkschwämme.

Porifera - hubky

Silicispongia:

- Triaxonida-Hexametaxinellida-trojosé
- Tetragonida – štvorosé

Calcispongia (Calcarea) – vápnité

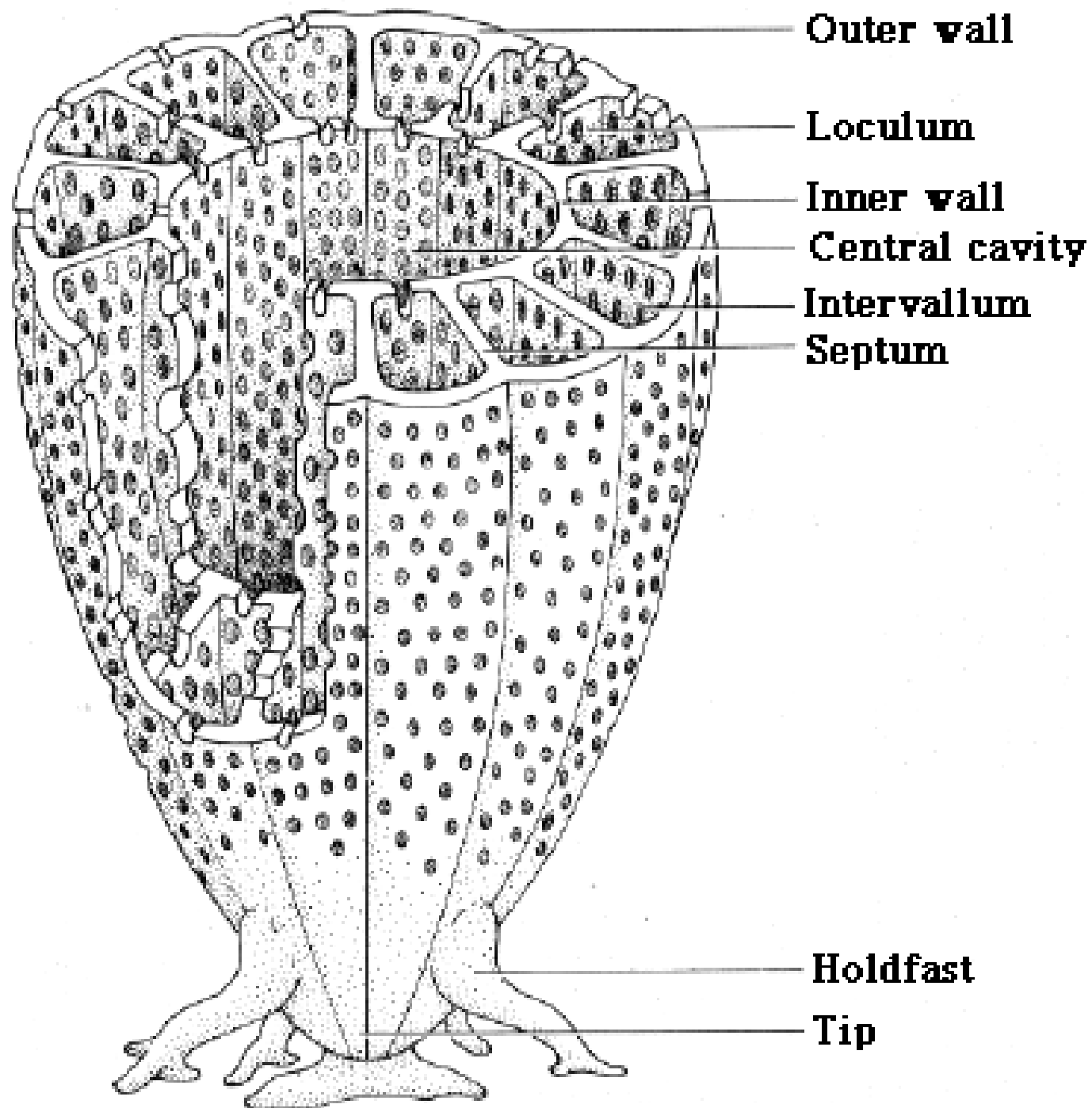

Kmen: *Archaeocyatha*

- CaCO₃ kostry – 15 až 60 cm
- mezičlánek mezi prvoky a živočišnými houbami
- spodní až svrchní Cm

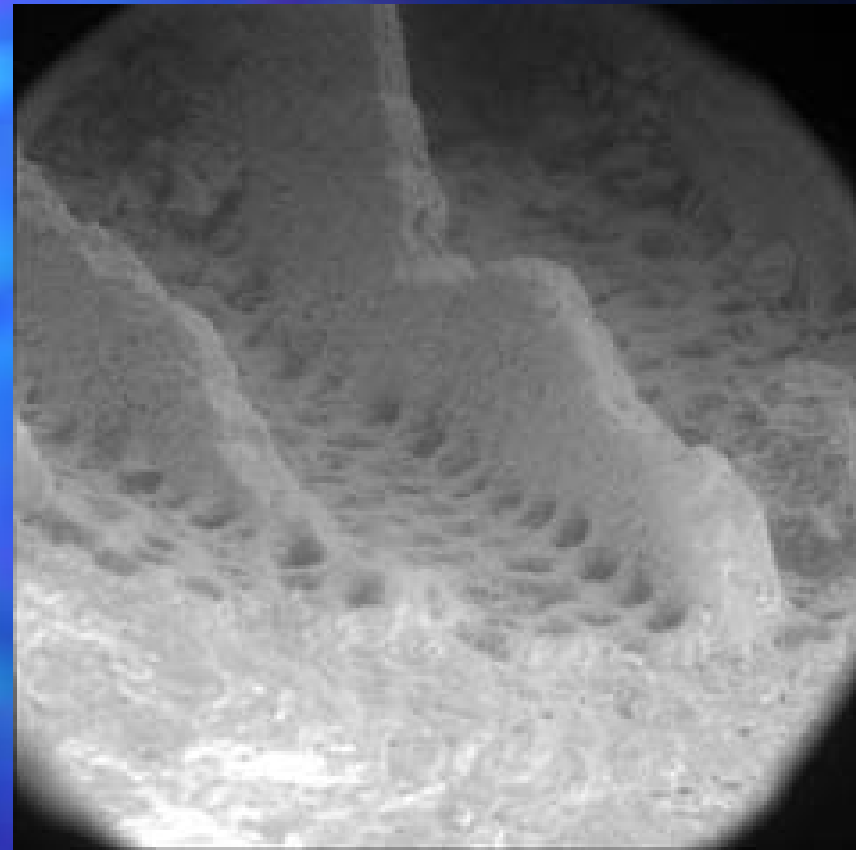
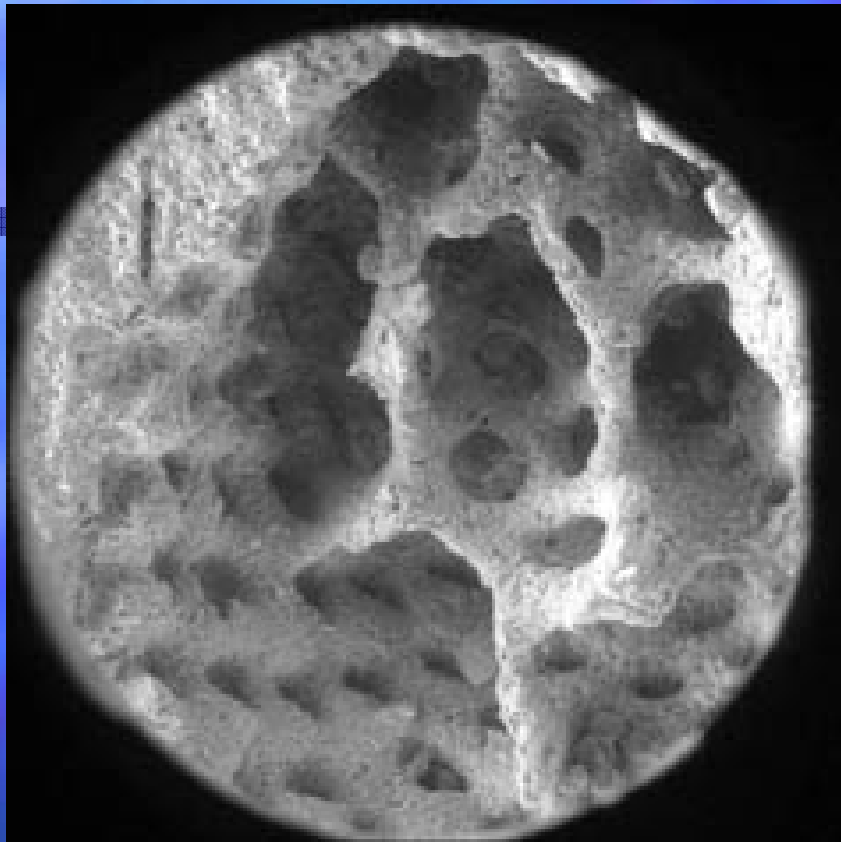

Štruktúra archeocyát

Cambrian (ca. 600-500 Ma) sea scape - jellyfish and trilobites. The sponge-like animals are representatives of the phylum Archaeocyatha which is now extinct.

vonkajšia a vnútorná stena archeocyát (skenový mikroskop)

Skupina kmenů: **COELENTERATA - láčkovci**

Kmen **CNIDARIA - žahavci** (?neoprz. –rec.)

Třídy **HYDROZOA - polypovci** (Cm-rec.)

SCYPHOZOA - medúzovci (Cm-rec.)

STROMATOPOROIDEA (Cm - křída)

CONULATA - konulárie (Cm-rec.)

ANTHOZOA - korálnatci (?neoprz.-rec.)

Podtř. **OCTOCORALLIA** (?neoprz., Pe-rec.)

HEXACORALLIA (Scleractinia, Tr –r

TABULATA (sv. Cm-Pe)

TETRACORALLIA (Rugosa, stř.Or-P

HELIOLITOIDEA (stř. Or-De)

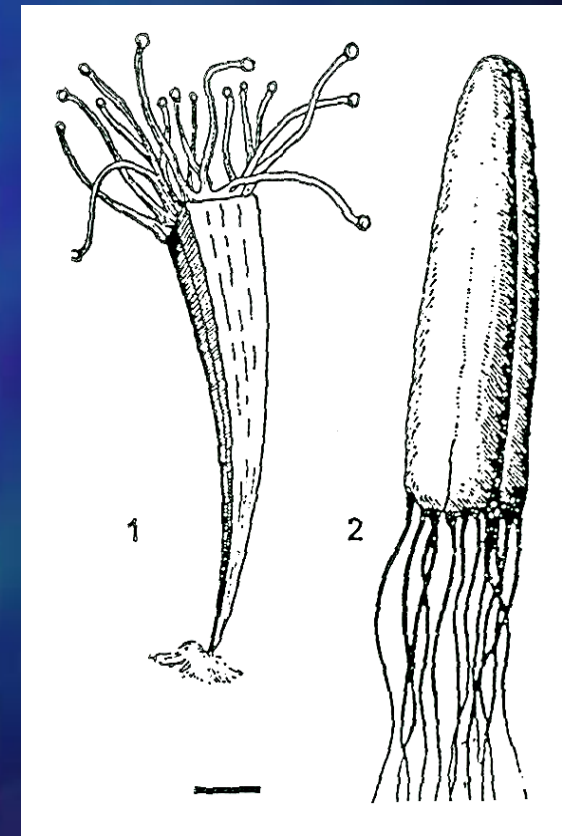
Kmen **CTENOPHORA - žebnatky** (? Fosilní záznam)

třída **CONULATA - konulárie** (stř.Cm– Tr)

Někdy - podtřída medúzovců, fosilní – hojné, stratigraficky významné

Schránky - chitin, chitinofosfát, fosforečnan vápenatý – periderm (0,5–0,3 mm, vzácněji až 1 mm), patrně pružné, tvary - pyramidální, kuželovité, válcovité, doutníkovité, několik cm až 30-40 cm

Třída **ANTHOZOA- korálnatci** (? neoprz., Cm-rec.)

Mořští, koloniální či solitérní, nevytvářejí stadia medúzy, bilaterální druhotně radiální symetrie.

Polyp (válcovitý, váčkovitý) – potrava – **chapadla**, láčka rozdělena měkkými **mezenterii** (žahavé a žlaznaté buňky)-
zvětšení trávicí plochy.

Nepárová mezenteria – mezi nimi **septální komůrky, septa**. **Skelet**: vnější vápnitá nebo rohovitá kostra (**exoskelet**), vnitřní – v mezoglee tvorba **sklerodermitů**, jejich spojením vzniká **endoskelet**.

Kostra solitérního polypa = **koralit**.

Podtř. **OCTOCORALLIA** (?neoprz., Pe-rec.)

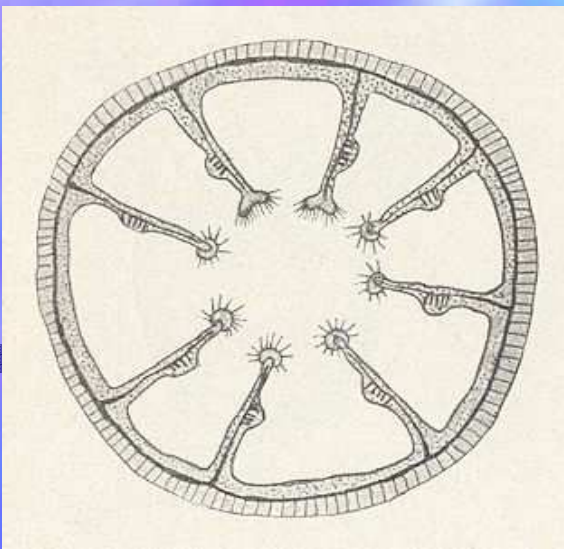
HEXACORALLIA (**Scleractinia**, Tr –rec.)

TABULATA (sv. Cm-Pe)

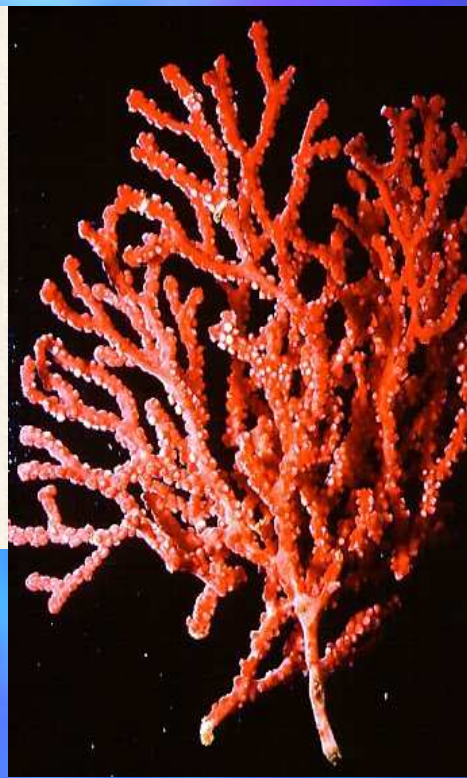
TETRACORALLIA (**Rugosa**, stř.Or-Pe)

HELIOLITOIDEA (stř. Or-De)

Octocorallia –
osmičetní

Tabulata - deskatí

Tetracorallia
(Rugosa) –
drsnatí, čtyřčetní

Hexacorallia –
šestičetní

